

Władysław Filipowiak, Jerzy Wojtasik

Wolin, woj. szczecińskie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 15, 208-209

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Jamy wczesnośredniowieczne można podzielić na dwa rodzaje: pierwszy reprezentują obiekty podłużne w planie, o prostokątnym lub nieckowatym profilu wypełniska, grubością sięgające 70-80 cm, drugi to jamy w planie owalne i okrągłe z wypełniskiem głębokim do 150-160 cm.

Ceramikę "łużycką" reprezentują ułamki naczyń datowanych na schyłek epoki brązu i Hallstatt C. Bardzo różnorodny, z pełną gamą form jest materiał ceramiczny wczesnośredniowieczny. Chronologicznie obejmuje okresy od fazy B do D/E wg. W. Hensla i wskazuje na intensywność osadnictwa w tym miejscu w ciągu długiego okresu czasu. Zestaw wszystkich wykopanych do tej pory typów naczyń wczesnośredniowiecznych sugeruje ciągłość zasiedlenia, lecz na tym etapie badań nie można tego jeszcze jednoznacznie potwierdzić. Brak śladów po słupach nasuwa hipotezę o istnieniu raczej nietrwałych konstrukcji naziemnych, lub takich, które nie były głębiej osadzone w ziemi. Spośród zabytków wydzielonych zwraca uwagę skupisko glinianych ciężarków, tkackich - identyczne jak te, z łużyckiego Biskupina - odkryte w jamie 2/81, poza tym natrafiono na szydła kościane i fragmenty żelaznych nożyków.

W roku przyszłym badania będą kontynuowane z zamiarem przede wszystkim uchwycenia skraju osady.

WOLIN
woj. szczecińskie
Stanowisko 1

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materialnej
Zakład Archeologii Nadodrza
Pracownia Archeologiczna
w Wolinie

Badania prowadzili doc. dr hab. Władysław Filipow-
wiak /kierownik badań/ i mgr Jerzy Wojtasik. Fi-
nansował IHKM PAN. Piąty sezon badań. Wczesne
średniowiecze.

Wykop pogłębiono o dalsze 30-40 cm odsłaniając kolejną warstwę XIV, w której wystąpiły drewniane konstrukcje domów oraz w południowej części ulica o przebiegu wschód-zachód tzn. z miasta w kierunku portu. Domy, konstrukcji międzysłupowej, były posadowione na tych samych działkach, jak w warstwach wyżej zalegających i o podobnych rozmiarach, do 6 m długości. Zachowane na obszarach zabudowań resztki dranic i belek sugerują, że są to pozostałości po podłogach.

Wspomniana ulica o szerokości około 2 m była zbudowana z legarów, na które położono poprzecznie dranice i zaklinowane półpnie.

Na miejscu zabudowań i ulicy przeważały nawarstwienia próchnicy zmieszanej z mierzwą, piaskiem i miejscami gliną. Znalaziono tu resztki

organiczne w postaci mchu, ślady prosa i innych zbóż, orzechy laskowe, resztki rybie i inn., a także dużo kości zwierzęcych i skorup. Wśród przedmiotów ruchomych na uwagę zasługuje fragment składanej wagi brązowej, zdobione szydło rogowe /zarys twarzy/ i półfabrykat bursztynowego wisiora /? / w kształcie wlezy szachowej.

Odsłonięty poziom datuje się roboczo na 1 połowę X wieku.

Badania będą kontynuowane.

WYSZOGRÓD
woj. płockie
Stanowisko 13

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materialnej
Zakład Epoki Metali
w Warszawie

Badania pod kierownictwem doc. dr.hab. Wojciecha Szymańskiego prowadził mgr Waldemar Andrzej Moszczyński /autor sprawozdania/ przy współudziale mgr.mgr. Wojciecha Brzezińskiego, Marka Dulnicza, Zbigniewa Kobylińskiego i Bogdana Lichego. Finansował IHKM PAN. Pierwszy sezon badań. Osada wczesnośredniowieczna /2 poł. VII w. /.

Osada odkryta w trakcie badań powierzchniowych przeprowadzonych w 1979 i 1980 roku znajduje się na wschód od grodziska zwanego "Okragłą Górą", położonego w odległości 2,6 km na zachód od centrum Wyszogrodu. Osada ograniczona jest od południa krawędzią wysokiego urwistego brzegu Wisły, a od północy głębokim i szerokim jarem. Granica zachodnia przebiega w odległości 50-60 m od wspomnianego grodziska, a wschodnia 80-90 m dalej.

Eksploatację prowadzono w zachodniej części osady. Otworzono trzy rowy metrowej szerokości w odstępach 1 metra, z których dwa miały 25 m długości, a trzeci /skrajnie północny/ 15 m. Przebieg ich z zachodu na wschód zgodny był z przebiegiem siatki arowej na grodzisku. Rowy zostały zlokalizowane 85 m na wschód od ćwiartki G sondażu z 1966 roku.

W zachodniej części sondażu odsłonięto zasypany rów strzelecki zawierający w swym wypełnisku drobne fragmenty ceramiki datowanej na starsze fazy wczesnego średniowiecza, pochodzące prawdopodobnie ze zniszczonych obiektów osady.

We wschodniej części sondażu natrafiono na obiekt kształtu owalnego o wymiarach 2 x 3 m i głębokości do 35 cm. Zawierał on duże ilości kości zwierzęcych i fragmentów ceramiki, którą ze względu na technologię, formę, jak i ornament można datować na 2 połowę VII wieku.

Materiały przechowywane są w ZEM IHKM PAN.
Badania będą kontynuowane.